

EVA BJÖRG,
ÆGISDÓTTIR

PROLHANÉ HOLKY

DALŠÍ PŘÍPAD
PRO ELMU
JÓNSDÓTTIR

PRELOŽILA MARTINA KAŠPAROVÁ

PROLHANÉ HOLKY

© 2019 Eva Björg Ægisdóttir

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Martina Kašparová, 2026

Cover © kid-ethic/Mark Swan, 2026

Maps © Daniel Pocar, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7163-9 (pdf)

EVA BJÖRG,
ÆGISDÓTTIR

PROLHANÉ HOLKY

přeložila Martina Kašparová

VENDETA

Grábrók

Bifröst

Borgarnes

Akranes

Reykjavík

Sandgerði

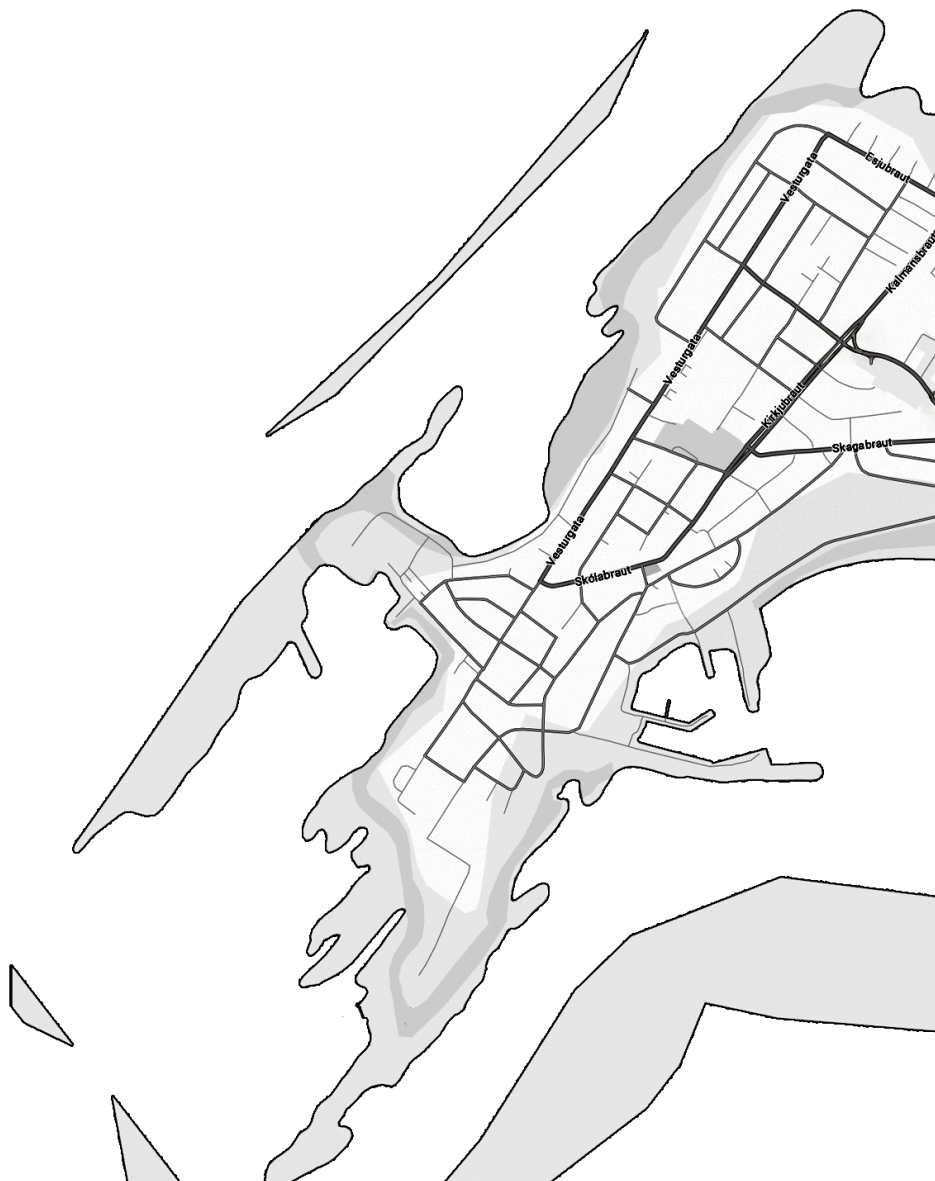

Akureyri

Akranes

Elínarhöfði

policejní
stanice

pekařství
Kallabakári

bazén
Jáðarsbakkalaug

509

509

51

51

Akranesvegur

Egjuhraut

Akranesvegur

Garðabraut

Innesvegur

Innesvegur

Innesvegur

Innesvegur

Pro Gunnihō

Porod

Bílé povlečení mi připomíná papír. Při sebemenším pohybu šustí a mě svědí celé tělo. Nemám ráda bílé povlečení a nemám ráda papír. Z čehosi na jejich textuře mi naskakuje husí kůže. Z lepkavého materiálu, který přilne k citlivé pokožce. Proto jsem od chvíle, kdy jsem sem přišla, skoro nespala.

Moje kůže má téměř stejnou barvu jako bílá látka a podobá se, jaká to ironie, papíru. Je tenká, bílá, a kdykoli se pohnu, zvláště se vytahuje. Jako by se mohla každou chvíli natrhnout. Zřetelně vidím modré žíly a škrábu se, ačkoli vím, že bych to dělat neměla. Po nehtech mi zůstávají červené rýhy a musím se nutit, abych přestala, než mi začne téct krev. Kdybych krvácela, lékaři a porodní asistentky by si o mně mysleli ještě něco horšího; už teď se na mě ne dívají moc hezky.

Zjevně si myslí, že je se mnou něco špatně.

Uvažuju, jestli do pokojů ostatních žen na oddělení taky přicházejí bez ohlášení. Pochybujou o tom a zdá se mi, že čekají, až něco provedu. Pokládají mi vlezlé otázky a zkoumají moje tělo. Prohlízejí si jizvy na mých zápěstích a vyměňují si vážné pohledy. Kritizují moji postavu, ale já jsem příliš unavená, než abych jim vysvětlovala, že taková jsem byla odjakživa. Nehladovím, jen jsem byla vždycky hubená a jídlo mě nikdy moc nezajímalo. Stává se mi, že po celé dny zapomínám jíst a neuvědomím si to, dokud se mi tělo nezačne chvět hladem. Nedělám to schválně. Kdyby existovala tabletky se všemi živinami a kaloriemi, které na den potřebuju, bez váhání bych ji užívala.

Nic ale neřeknu a doktorova zkoumavého pohledu a napjatého chřípí si nevšímám. Myslím, že mu nejsem nijak zvlášť sympatická. Ne po tom, co mě přistihli, jak v pokoji kouřím. Všichni se tvářili, jako bych se chystala podpálit celou tu podělanou nemocnici, a já jsem přitom jenom otevřela okno do kořán a vyfukovala kouř do noci. Nečekala jsem, že si toho vůbec někdo všimne, ale okamžitě nakráčeli dovnitř, tři nebo čtyři, a přikázali mi, abych cigaretu típla. Na situaci neshledávali nic zábavného, na rozdíl ode mě. Když jsem cigaretu vyhodila z okna a obě ruce zvedla do vzduchu, jako by na mě mířili zbraní, po tváři jim neprelétl ani náznak úsměvu. Musela jsem se smát.

Od té doby už mě s dítětem nenechali samotnou. Vlastně jsem za to ráda, protože si ohledně toho tak jako tak nevěřím. Když mi ho přinesou a přiloží mi ho k prsu, pusinkou mi obe mkne bradavku. Když saje, jako by mě zevnitř bodalo tisíc jehel. Dítě mi leží na hrudníku a já nevidím nic, co by se mi podobalo. Nos je v poměru k obličejí příliš velký a v tmavých pramíncích vlasů jsou pořád ještě zbytky zaschlé krve. Nepřipadá mi nijak zvlášť hezké a leknu se, když zničehonic přestane sát a zvedne hlavu. Dívá se mi zpřímá do očí, jako by mě zkoumalo. Tak tohle je ona, moje maminka, představuju si jeho myšlenkové pochody.

Chvíli na sebe hledíme. Oči pod tmavými řasami má šedé jako kámen. Porodní asistentky tvrdí, že se barva časem změní, ale já doufám, že ne. Šedá se mi vždycky líbila. Jakmile ucítím, že mi začínají téct slzy, odvrátím pohled. Když se zase podívám na dítě, pořád na mě zírá.

„Promiň,“ zašeptám tichounce. „Promiň, že zrovna já musím být tvoje maminka.“

Neděle

„Nelítej tak.“ Elma přidala do kroku, ale Alexander jako by slova své tety nevnímal a utíkal vesele dál. V jeho světlých polodlouhých vlasech se odrážely paprsky prosincového slunce.

„Že mě nechytíš, Elmo?“ Na okamžik se na ni ohlédl, v očích mu zajiskřilo. Zničehonic zakopl a upadl.

„Alexandere!“ Elma k němu doběhla a sehnula se. Ihned jí došlo, že se při pádu nezranil, až na několik drobných škrábanců na dlaních. „Ale no tak, vůbec nic se neděje. Nikak sis neublížil. Každopádně ne moc.“ Zvedla ho, ometla mu z dlaní zrníčka písku a otřela mu slzy, které mu stékaly po rozpálených tvářích. „Nemrkneme se, jestli na břehu nenajdeme nějaké pěkné mušle nebo ulity?“

Alexander popotáhl a přikývl.

„A kraby.“

„Možná najdeme i kraby.“

Alexander na nehodu rychle zapomněl, ale Elmu za ruku držet nechtěl a znovu se rozběhl.

„Dávej pozor!“ volala za ním.

Viděla, jak se Alexander na začátku černé písečné pláže zastavil a shýbl se. Così upoutalo jeho pozornost.

Pomalu mířila k němu a vdechovala mořský vzduch. Bylo sice chladno, ale svítilo slunce a bílý poprašek sněhu, který všechno pokrýval, když se ráno probudila, zmizel. Vlny se lehce převalovaly v mírném větru a všude panoval klid.

Elma si povolila šálu, a když došla k Alexanderovi, sklони-la se.

„Ukážeš mi, cos našel?“

„Krabí nohu.“ Alexander zvedl červenou nožku.

„Páni!“ prohlásila Elma. „Nedáme ji do krabičky?“

Alexander přítakal a nohu opatrně vložil do krabičky, kterou mu Elma podala. Hned nato opět vystartoval pryč, hledat další poklady.

Alexander nedávno oslavil šesté narozeniny a svět podle něj překypoval zajímavými věcmi. Výlety na pláž u mysu Elínarhöfði byly vysoko na jeho pomyslném seznamu oblíbených činností, protože se tam dala najít spousta pozoruhodností. I Elma jako malá výlety k moři zbožňovala. Brávala si s sebou krabičku na mušle a pokaždé ztratila přehled o čase, když zkoumala, co pobřeží nabízí. Cosi na tamních zvucích a vůních ji uklidňovalo. Jako by se na břehu moře všechny obavy na světě rozplynuly.

Elma si matně vybavovala příběh o tom, jak vzniklo vlastní jméno Elínarhöfði. Šlo v něm o sestru středověkého učence Sæmundura Moudrého, jmenovala se Elín. Elín měla také sestru, která se jmenovala Halla a žila na opačné straně fjordu. Pokud s ní Elín chtěla mluvit, posadila se na mys a šátkem zamávala na Hallu sedící naproti, na útesu Höllubjarg. Elma uvažovala, že ten příběh poví Alexanderovi, ale když ho konečně dohnala, rozezvonil se jí v kapse mobil.

„Elmo...“ Aðalheiður sotva popadala dech.

„Je všechno v pořádku, mami?“ Elma se posadila na velký kámen vedle Alexandera.

„Jo.“ Z telefonu se ozývalo šustění a sípání. „Zrovna vydávám vánoční světýlka. Chtěla jsem je konečně rozvěsit. Nechápu, že jsem to neudělala už dávno.“

Elmini rodiče měli ve zvyku vánočně vyzdobit dům přehnaně a příliš brzy. Většinou to obstarávala pouze Aðalheiður. Ne že by její manžel nechtěl přiložit ruku k dílu, spíš

k tomu nedostal příležitost. Aðalheiður obvykle využila čas, kdy byl v práci, a tak stihla bez dohledu rozvěsit co možná nejvíc ozdob.

„Potřebuješ pomoct?“

„Ne, ne, zvládnou to sama. Jen mě napadlo... Tvému tátovi bude za dva týdny sedmdesát. Co kdybyste zajely s Dagný do Reykjavíku a vybraly pro něj dárek? Víím, že by si přál nové brodicí kalhoty.“

„Myslíš jen my dvě?“ Elma se ušklíbala. Se sestrou si nikdy nebyly blízké, ačkoli je od sebe dělily pouhé tři roky. „Já ti nevím, mami...“

„Dagný by chtěla, abyste jely spolu.“

„Proč s námi nepojedeš ty?“

„Já toho mám na práci víc než dost,“ odvětila Aðalheiður. „Říkala jsem si, že byste mohly vyrazit příští víkend, na celý den. A navíc jsem našla poukaz do lázní, který s tatínkem nevyužijeme, takže byste se cestou mohly stavít tam.“

„Poukaz, co jsem vám dala k Vánocům?“ Elma se ani nepokusila skrýt své rozhořčení.

„Ten byl od tebe? Jenom bych chtěla, abyste si to užily. Jako dvě sestry.“

„Já jsem ten poukaz koupila pro vás, mami. Tobě a tátovi trocha rozmazlování neuškodí. Nikdy nikam nejezdíte.“

„Taková hloupost! Na jaře jedeme do Prahy. Určitě to zvládneš...“

„Takže už jste to rozhodly?“

„Prosím tě, Elmo...“

Elma jí skočila do řeči:

„Dělám si legraci. Samozřejmě že pojedou. To není problém.“

Zastrčila telefon do kapsy a vydala se k Alexanderovi, který pobíhal jen kousíček od moře. Bylo to už dávno, co spolu ona a Dagný naposledy trávil čas jen samy dvě. Elma občas

hlídala Alexandera, obzvlášť tehdy, když jí sám od sebe zavolal a poprosil ji, ať ho vyzvedne. Jinak komunikace mezi sestrami probíhala většinou prostřednictvím rodičů. Elmu tu a tam napadlo, jak by jejich vztah vypadal, kdyby rodiče neměly.

„Elmo, koukni, kolik jich mám.“ Alexander napřáhl ruku, dlaň měl plnou pestrobarevných kamínek. Rok od roku se víc a víc podobal Viďarovi, svému tatínkovi. Měl stejně jemné rysy obličeje a modré oči. Nikdy se nerozčiloval a nesnášel bezpráví.

„Jsou moc hezké,“ řekla Elma. „Určitě plní přání.“

„Myslíš?“

„Jsem si tím jistá.“

Alexander nasypal kamínky do krabičky, kterou mu Elma podala.

„Já si to myslím taky,“ usmál se, takže se objevila mezírka, kterou po sobě zanechal první vypadlý zub. Potom Alexander natáhl ruku a odhrnul Elmě z tváře pramínek vlasů.

Elma se rozesmála.

„Děkuju, Alexandere! To jsem tak rozcuchaná?“

Alexander přikývl.

„Docela dost.“

„A co si budeš přát?“ Elma vstala a z kalhot si oprášila písek.

„Dám je tobě. Aby sis mohla něco přát ty.“

„Viš to jistě?“ Elma ho chytila za ruku a vydali se k autu. „Mohl by sis přát cokoli. Vesmírnou loď, ponorku, lego..“

„Já dostanu tak jako tak všechno, co chci. Stačí, abych napsal seznam Ježíškovi. Ty tyhle kamínky potřebuješ spíš, protože Ježíšek naslouchá jen dětem, ne dospělým.“

„Tak jo, to máš vlastně pravdu.“ Otevřela zadní dveře a Alexander nastoupil do auta.

„Já vím, co si přeješ.“ Alexander věnoval Elmě významný pohled, zatímco mu pomáhala zapnout si bezpečnostní pás.

„Vážně? Ty umíš číst myšlenky?“

„Jo. Nebo teda ne, ale stejně to vím,“ opáčil Alexander. „Chtěla bys úplně stejného kluka, jako jsem já. Maminka říká, že proto jsi občas tak smutná. Protože nemáš žádného kluka.“

„Mám přece kousek tebe, ne?“ zeptala se Elma a políbila ho na čelo. „Proč bych měla chtít nějakého jiného?“

Než jí stihl Alexander odpovědět, v kapse se jí znovu rozvibroval telefon.

„Jsi někde venku?“ zajímalo Sævara. Měl ochraptělý hlas a Elma si v duchu děkovala, že nepřijala jeho pozvání na včerejší ples.

Čas od času se v Akranesu konal ples a jeden takový probíhal zrovna včera. Elma se zatím neodvažovala podobných akcí účastnit. Představovala si, že by se musela potkat se spoustou lidí, s nimiž celé roky nemluvila. Odpovídat na otázky, na něž se jí nechtělo odpovídat.

„Vstala jsem brzo a vydala se na procházku se synovcem,“ odvětila. „Jak se cítíš ty? Bavil ses včera dobře?“

Sævar odpověděl povzdechem a Elma se rozesmála. Věděla, že alkohol mu nedělá dobře a vzpomíná se obvykle několik dnů. Byl sice chlap jako hora, ale na opití mu stačilo pouhých pár drinků.

„Proto ti ale nevolám. Tenhle rozhovor si každopádně budeme muset nechat na příště...“ Odkášlal si a vážnějším tónem dodal: „Před chvílí našli mrtvolu.“

Elma se podívala na Alexandra, který si v autě prohlížel kamínky.

„Cože? Kde?“

„Kde jsi?“ zeptal se Sævar, aniž odpověděl na její otázku. V telefonu to zarachotilo.

„Na Elínarhöfði.“

„Můžeš mě vyzvednout? Asi bych neměl hned řídit...“

„Přijedu,“ slíbila Elma a zavěsila. Mobil zastrčila do kapsy u zimní bundy a posadila se na přední sedadlo. Potom

se usmála do zpětného zrcátka na Alexandera. Na chlapce, který jí chtěl darovat kamínky, aby si mohla něco přát a už nebyla smutná.

Jakmile Elma odvezla Alexandera domů, vydala se k modrému domu, v němž bydlel Sævar. Akraneské kriminální oddělení čítalo pouhé tři zaměstnance, a tak byla Elma vděčná, že dostala za kolegu jeho.

Od prvního dne spolu vycházeli dobře a navzdory závažnosti přidělených případů vždycky dokázali žertovat. Hörður, šéf kriminálního oddělení, byl mnohem serióznější, ale Elma si na něj nemohla stěžovat. Byl spravedlivý a čestný a ona se v práci cítila dobře.

Sævar stál před domem, zima ho přiměla zastrčit ruce do kapes a vtáhnout krk mezi ramena. Na sobě měl světle šedé tepláky a tenkou černou bundu. Tmavé vlasy měl vzhledu rozčuchané a mhouřil oči, jako by mu denní světlo připadalo moc ostré.

„U tebe už nastalo léto?“ zeptala se ho Elma, když nasedl do auta.

„Mně není nikdy zima,“ opáčil Sævar a položil ledově studené dlaně na Elminu ruku.

„Sævare!“ Elma se odtáhla a nevraživě se na něj podívala. Potom zesílila topení a utrápeně potřásla hlavou.

„Dík,“ hlesl Sævar. „Víš, když jsem se kouknul z okna, nepřišlo mi, že je venku taková zima. Viděl jsem jen sluníčko a modrou oblohu.“

„Myslela jsem, že všichni Islandčani už se z podobných chyb poučili. Počasí na našem ostrově se přece mění z hodiny na hodinu. A zevnitř se většinou zdá lepší, než pak ve skutečnosti je.“ Elma vyjela z parkoviště a dodala: „Víme, o koho jde?“

„Zatím ne, ale moc lidí v úvahu nepřipadá, nebo jo?“

„Cože?“

„Nepamatuješ si na tu ženskou, co zmizela na jaře?“

„Jo, jasně, Marianna. Myslíš, že to je ona?“

Sævar pokrčil rameny.

„Bydlela v Borgarnesu a kolega, co dorazil na místo jako první, si je jistý, že je to žena. Na mrtvole zbylo ještě dost vlasů.“

Elma si nedokázala představit, jak tělo vypadá, pokud se jedná o Mariannu. Od chvíle, kdy zmizela, uběhlo přes sedm měsíců. V pátek 4. května nechala doma lísteček se vzkazem, v němž žádala svou dospívající dceru o odpuštění. Marianna se toho dne chystala na schůzku, tudíž dcera neočekávala, že se večer vrátí domů. Nešlo o nic neobvyklého a dívce nedělalo potíže se ke spánku uložit sama. Když se Marianna nevrátila domů ani v sobotu odpoledne a nezvedala telefon, dívka zavolala do podpůrné rodiny, u níž trávila každý druhý víkend. Ti pak zavolali na tísňovou linku. Ukázalo se, že Marianna na schůzku nedorazila. Její auto se našlo po mnohadenním pátrání u hotelu v Bifröstu, ale po Marianně jako by se slehla zem. S ohledem na vzkaz na lístečku existoval důvod si myslet, že spáchala sebevraždu. Jelikož se ale nenašla žádná mrtvola, případ zůstal otevřený. Od Mariannina zmizení nevyšlo najevo nic nového. Až doteď.

„Kdo našel to tělo?“ zajímalo Elmu.

„Nějací lidé, co byli poblíž na chatě,“ odpověděl Sævar.

„Kde přesně byla?“

„V lávovém poli u Grábróku.“

„U Grábróku?“ opakovala Elma.

„Toho sopečného kráteru, však víš. Hned u Bifröstu.“

„Grábrók znám.“ Elma krátce odvrátila pohled od silnice a podívala se na Sævara. „Ale neměla to být sebevražda? Z toho jsme přece vycházeli, ne?“

„To je samozřejmě možné. Žádné jiné informace jsem nedostal. Ale o tom, co se doopravdy stalo, nám bude pravděpodobně muset povědět soudní patolog. Tělo bude nejspíš

po tak dlouhé době v dost špatném stavu. Není to tak daleko od místa, kde se našlo její auto, takže možná jen zalezla do jeskyně a doufala, že ji tam nikdo nenajde.“

„Zvláštní způsob, jak...“

„Jak se zabít?“ dokončil větu Sævar.

„Přesně,“ potvrdila Elma, trochu víc sešlápla plyn a předstírala, že nevnímá Sævarův pohled, který na ní spočíval. Ne že by byla tak citlivá a nesnesla hovory tohoto druhu. Vůbec ne. I tak si ale při jakékoli zmínce o sebevraždě vždycky vzpomněla na Davíða.

Když ho poznala, studovala druhým rokem psychologii na univerzitě a zrovna se rozhodla, že studium není pro ni. On studoval ekonomii a měl velké sny a spoustu nápadů, jak něco vybuduje. O devět let později se jeho sny ani nápady ještě pořád nestaly skutečností, ale to Elmě připadalo v pořádku. Oba měli dobrou práci, byt, auto a všechno, co potřebovali. Davíð byl občas trochu skleslý, ale ona se nad tím příliš nepozastavovala. Myslela si, že když spí v noci ona, spí i on, a když se onoho zářijového dne vracela domů, myslela si, že tam Davíð bude. Ale spletla se.

„Možná to není ona,“ poznamenala Elma po chvíli.

„Ne, možná ne,“ odvětil Sævar.

Zahnuli na silnici směrem na Borgarnes. Hora Akrafjall vypadala malinko jinak, když projížděli pod jejími svahy. Auto před nimi zpomalilo a odbočilo na prašnou cestu vedoucí k hoře. Nejspíš to byl někdo, kdo chtěl vystoupat na Háihnjúkur, jeden z vrcholů Akrafjallu, dokud svítilo slunce a nebe bylo bez mráčku. Elma se podívala na Sævara. Měl zarudlé oči, a jakmile nasedl do auta, naplnilo se vůní kolínské a zubní pasty. Ani jedno ovšem nedokázalo přehlušit pach alkoholu, který z něj vycházel.

„Vypadáš, jako bys byl po včerejším večeru ještě pořád pěkně namazaný. Nebo jako bys spadl do vany plné domácí pálenky. To ses včera tak dobře bavil?“

Sævar si vložil do úst žvýkačku.

„Lepší?“ zeptal se a vyfoukl vzduch směrem k Elmě.

„Musím odpovídat?“ Popravdě ho chtěla trochu vykoupat za to, že vypil o něco víc, než je zdravo. Sám neváhal ani vteřinu, aby ji potrápil, když to s pitím přehnala ona. Naposledy to bylo v létě, když k sobě domů pozvala kolegy na večírek Begga. Ne že by se Elma obvykle zpíjela do němoty, ale toho večera se něco zvrhlo a ona skončila s hlavou v záchodové míse jako opilý teenager. Svedla to na láhev whisky, kterou někdo vytáhl a jí připadalo vhodné ochutnat. Ale mohlo za to nejspíš i červené víno. Mlhavě si pamatovala, jak převzala kontrolu nad výběrem hudby, což se od kolegů nedočkalo zrovna pozitivní odezvy. Vyjma Beggy, která s Backstreet Boys zpívala z plných plic.

Sævar pootevřel okénko a omluvně se podíval na Elmu.

„Malinko se mi motá hlava. Potřebuju čerstvý vzduch.“

„Nemám zastavit?“

„Ne. Ne, hned se dám do kupy.“ Okénko zase zavřel. „Elmo, až mi bude příště připadat jako dobrý nápad jít na ples, zadržíš mě?“

„Pokusím se, ale nic neslibuju.“

„Už jsem na to moc starý.“

„To je pravda.“

Sævar se zamračil.

„Teď jsi ovšem měla říct: ‚Ne, rozhodně nejsi moc starý, Sævare.‘“

Elma se usmála.

„Pětatřicet není tak hrozné. Ještě máš spoustu let před sebou.“

„Šestatřicet.“ Sævar si povzdechl. „Začíná se to překlápět do druhé půlky.“

Elma se rozesmála.

„Ale no tak! Jestli se chystáš po tom, co sis vyhodil z kopytka, sám sebe litovat, tak se vynasnažím tě příště varovat.“

Nebo se budu aspoň snažit, abych tě následujícího dne nepotkala.“

Sævar odpověděl dalším povzdechem.

Z Akranesu to bylo ke Grábróku přibližně hodinu jízdy autem. Sævar cestou usnul. Hlava mu klesla ke straně, vzápětí sebou trhl a pak ji znovu položil na opěrkou sedadla. Elma ztišila hudbu a zesílila topení. Po procházce na pobřeží jí byla pořád trochu zima. Usmála se, když si vzpomněla na Alexandera a jeho milá slova. Kdyby tak jen dokázala zastavit čas, aby si mohla užívat jeho nevinnosti a upřímnosti o něco déle. Roky ubíhaly příliš rychle. Připadalo jí to jako včera, když vzala na porodním oddělení Alexandera poprvé do náruče, celého červeného a pomačkaného, se zářivě bílými vlásky na hlavičce. Po přestěhování do Akranesu zhruba před rokem mohla se svými synovci Alexanderem a Jökullem, kterému byly v září dva roky, trávit mnohem víc času. Proto jí připadalo, že rostou o něco pomaleji než dřív.

Jakmile opustili Borgarnes, míjeli louky s povadlou travou a venkovské usedlosti. Když se přiblížili k vesničce Bifröst, po obou stranách silnice se rozprostíralo lávové pole. U většiny letních chat v oblasti parkovala auta. Zdálo se, že se lidé snaží využít poslední víkendy s dobrým počasím, než naplno udeří zima.

Grábrók, hora vzniklá výbuchem sopky, která byla naposledy aktivní před několika tisíci let, nebyla nijak vysoká, takže se jí sotva dalo říkat hora. Ale byla krásná, s velkým kráterem uprostřed. Krátery byly ve skutečnosti tři. Zbylé dva, oba menší než ten hlavní, se nacházely každý po jedné straně Grábróku, jehož svahy byly ohlazené a pokryté šedými a rezavě červenými kamínky. Po svazích se rozrůstala hnědá tráva a všude kolem byla láva a mech. Na úpatí hory zahlédla Elma policejní auto, a tak odbočila těsně

předtím, než došla k parkovišti, které bylo obvykle přeplněné turisty a autobusy. Pokračovala po úzké prašné cestě a zaparkovala vedle druhého policejního auta.

Štouchla do Sævara, který několikrát zamrkal a zívł.

„Cítíš se líp?“ zeptala se ho Elma, když otevírala dveře auta.

Sævar místo odpovědi přikývl, ale soudě podle jeho vzezření to nebyla pravda. Vypadal ještě unaveněji než před chvílí.

Vedle policejního auta stál zaměstnanec borgarneské policie, muž ve středním věku, na kterého si Elma nevzpomínala. Na místo činu dorazil před nimi a mluvil právě s nálezcí těla, se dvěma chlapci, kteří byli s rodiči jednoho z nich na chatě poblíž hory. Hráli si na schovávanou v lávovém poli a našli přitom mrtvolu. Policista si zaclonil oči před sluncem. Příliš sice nefoukalo, ale bylo dost chladno na to, aby Elmě naskočila husí kůže, a tak si šálu omotala těsněji kolem krku. Koutkem oka zahlédla, jak se Sævar choulí do tenké bundy.

„Není to moc hezký pohled,“ prohlásil policista, jakmile se pozdravili. „Vy z kriminálního jste ale určitě zvyklí na ledacos.“

Elma se usmála. Většina případů, které přistály na jejím stole, byly dopravní nehody nebo vloupání. To, jak často viděla mrtvolu, mohla naštěstí spočítat na prstech jedné ruky. Když nastupovala na kriminální oddělení pro západní Island, očekávala klidnou práci, přestože se jednalo o poměrně velký okrsek. Neuplynul ovšem ani týden a u starého akraneského majáku se našlo mrtvé tělo. Vražda tehdy upoutala pozornost celého národa.

„Je náročné se tam pohybovat,“ pokračoval muž. „Místo je hluboké a úzké. Člověk se musí sehnout, aby se dostal dovnitř. Chudáci kluci si mysleli, že viděli černého elfa, a hrozně se vyděsili.“

„Černého elfa?“ Elma nadzvedla obočí.

„Pochopíte to, až uvidíte to tělo.“

Klopýtát přes hrbolatou lávu nebylo zrovna snadné. Elma se musela maximálně soustředit na každý krok, aby neupadla na ostré výstupky. Dívala se k zemi a snažila se došlápnout na bezpečně vypadající plochy. Dvakrát se stalo, že se jí pod nohou propadl mech a téměř ztratila rovnováhu. Chvilí se rozhlížela po velkolepé krajině. Nacházeli se jižně od Grábróku, kam nebylo vidět ani od hlavní silnice, ani z parkoviště před horou, na němž nechávali auta návštěvníci.

Policista označil místo nálezu těla. Jinak by ho v lávovém poli, kde se kameny podobaly jeden druhému jak vejce vejci, bylo těžké znovu najít. Ačkoli už se zastavili, neměla Elma tušení, kde by mohlo být. Až když policista ukázal správným směrem, všimla si, že se v mechu skrývá úzká jeskyně. Vůbec si nebyla jistá, jestli tomu říkat jeskyně, nebo prostě jen díra. Vstupní otvor vedl šikmo dolů a nebyl nijak rozměrný. Když se ovšem sehnula, viděla, že jeskyně je mnohem hlubší a širší, než si myslela. Vlastní otvor byl úzký, ale uvnitř se nacházel obstojně velký prostor, kde by se mohl postavit dospělý muž, lehce shrbený.

Sævar si vzal od policisty baterku a posvítíl do tmy. Kužel světla ozářil tmavou lávu. Elma zatím opatrně vlezla do jeskyně a soukala se kupředu. Jakmile se ocitla uvnitř, připadaly jí všechny zvuky tak vzdálené, že slyšela jen tiché šumění. Možná se mezi lávovými stěnami rozléhal pouze její vlastní dech. Podívala se za sebe na Sævara a najednou se v tom uzoučkém prostoru cítila nepříjemně. Dodala si odvahy a nakoukla do hloubi jeskyně. Jakmile baterka osvětila prostor, Elma zalapala po dechu.

Už chápala, proč si chlapci mysleli, že viděli černého elfa. Mrtvola měla na sobě tmavé oblečení a hlava ležela o něco výš než tělo. Lebka nicméně nebyla černá, ale světle šedá

a hnědá a tu a tam z ní trčel chomáč vlasů. Z obličeje nezbylo nic, žádná kůže, jen prázdné oční důlky a obnažené zuby.

Sævar posvítíl na zbytek těla, na oblečení: černý kabát, modré tričko a džíny. Všechno už ztmavlo a vypadalo otrhaně. Baterka zničehonic zhasla. Elma se ohlédla a spatřila Sævarův křídově bílý obličej. Potom opět zavládla černočerná tma, protože Sævar se otočil, o několik kroků poodešel a sklonil se k zemi. Elma slyšela, jak se chvíli dáví a pak zvrací do ztuhlé lávy.

Dva měsíce

Tvrdily jí, že je to normální. Že ten pocit časem vymizí. Pláč šestinedělky, nechala se slyšet kudrnatá porodní asistentka, když jsem v nemocnici ve dnech po porodu plakala. Po narození dítěte si tím prochází většina žen, dodala a soucitně se na mě podívala přes ošklivé pochromované obroučky brýlí. Nejradši bych jí je strhla z nosu, hodila je na zem a rozšlapala. Ale neudělala jsem to, otřela jsem si slzy a usmívala se, kdykoli porodní asistentky vešly ke mně do pokoje. Předstírala jsem, že je všechno v pořádku a že jsem z toho dítěte, které jsem si nikdy nechtěla pořídit, radostí bez sebe.

Všechny to spolklly i s navijákem. Hladily naducané tvářičky mojí dcery a objímaly mě na rozloučenou. Neviděly, jak mi úsměv z tváře zmizel, jakmile jsem se k nim otočila zády. Jak se mi po tvářích bez zábran koulely slzy, když jsem nasedla do auta.

Když jsem se z nemocnice vrátila domů, byla tma v mojí hlavě ještě temnější. Bojím se, že mě nakonec spolkne. Necítím radost ani štěstí, jen prázdnotu. Spím a bdím. Dny ubíhají, aniž by se jeden od druhého lišily, a ona tam zatím leží. Malinká tmavovlasá holčička, která přišla na svět po mnoha bolestivých hodinách. Dokonce i její pláč se proměnil ve vzdálený šum, jemuž nevěnuju příliš velkou pozornost. V prvních týdnech jsem měla sto chutí s ní zatřást, když plakala. Jen jsem si přála, ať přestane brečet, abych slyšela vlastní myšlenky. Když řvala nejvíc, musela jsem odejít z místnosti, jinak

bych to určitě udělala. Zatřásla bych s ní jako s hadrovou panenkou.

Zní to příšerně, ale tak jsem to cítila. Měla jsem zlost. Hlavně na ni, že toho po mně vyžaduje tolik, ale i na svět, že je mu to úplně jedno. Představovala jsem si, jak mi náhodou upadne na zem nebo jak jí přitisknu polštář na obličej a všechno skončí. Prokázala bych jí tím laskavost. Svět je ošklivé místo plné příšerných lidí. Podobné vize a myšlenky ke mně přicházely v noci, poté co jsem několik dní nespala a zdálo se mi, že nejsem ani živá, ani mrtvá, někde uprostřed mezi tím. Jako bych byla někdo jiný. Jako by ze mě nic nezbylo.

A pokud mám říct celou pravdu – pokud je to vůbec možné –, tak mi nepřipadala hezká. Prostě nebyla. Její obličej se pro miminko nehodil. Výrazné rysy, velký nos a oči tak všímavé, že jsem si byla jistá, že v tom dítěti se skrývá dospělý člověk. Někdo, kdo mě celé dny pozoruje a čeká, až selžu. Nemohla to být moje dcera. Dítě, které jsem nosila devět měsíců. Během těhotenství jsem si opakovala, že tohle všechno bude stát za to, až se narodí, ale pořád nic necítím. Prostě to necítím.

A tak se jí nedívám do očí. Záhy jsem ji přestala kojit a krmila ji z láhve. Nesnesla jsem, když se živila z mého těla. Bylo mi nepřijemné mít ji moc blízko sebe, vidět, jak otvírá ta svoje šedá očička a dívá se na mě, zatímco pije. Když plakala, položila jsem ji do kočárku a jezdila s ním dopředu a dozadu, dokud nepřestala. Občas to trvalo minuty. Občas hodiny. Ale nakonec vždycky přestala.

Potom jsem si lehla do postele a plakala jsem, dokud jsem neusnula.

Když krátce nato dorazili na místo činu zaměstnanci technického oddělení, Sævar už se víceméně vzpamatoval a seděl v autě. Elma u něj několik minut zůstala, ale pak z auta vystoupila, protože uvnitř to začalo páchnout jako v zábavním podniku v pět ráno. Opřela se o auto a rozhlížela se po lánovém poli, na němž pracovali technici. Zničením se setmělo. Nebe, dosud bez jediného mráčku, ztmavlo a zešedlo. Slunce zastínila velká hradba oblaků a krajinou se přehnal porыв studeného větru.

Elma schovala nos pod šálu a pokoušela se na chlad zapomenout. Po chvílce uviděla, jak se ke Grábróku po prašné cestě blíží džíp jejich nadřízeného Hörður. Pobýval s rodinou v chatařské oblasti Skorradalur, když mu byl po telefonu oznámen nález mrtvolý. Hörður Elmu krátce pozdravil, nasadil si chlupatou beranici a vydal se k technikům. K Elminu překvapení kráčet lánovým polem jako ostřílený chodec, aniž ztratil rovnováhu. Když se vrátil, otevřel kufr svého džípu.

„Gígja vám chtěla za každou cenu poslat tohle,“ řekl a vytáhl termosku a několik jednorázových papírových kelímků.

„Gígja je zlatíčko. Vyřídí jí, že děkujeme,“ nechala se slyšet Elma a kelímek si od něj s radostí vzala.

Hörðurova manželka představovala jeho pravý opak. On sám se choval poměrně stroze, zato Gígja byla mnohem přátelštější a od prvního setkání k Elmě přistupovala, jako by se znaly odjakživa.

Hörður nalil Elmě do kelímku kávu a kývl směrem k jejímu autu.

„Co mu je?“

„Není mu úplně dobře.“

„Není mu dobře?“

„No...“ Elma se pousmála. „Včera se byl totiž bavit.“

Hörður zavrtěl hlavou.

„Není na takové blázniviny starý?“

„Přesně to jsem mu říkala,“ odušila Elma ztrápeně a opatrně usrkla z kelímku. Káva byla ještě vroucí.

„Nevypadá to dobře,“ prohlásil Hörður po krátké odmlce. Podíval se k lávovému poli, kde se činili technici v modrých kombinézách. Už nastavili osvětlení; venku bylo sice pořád vidět, ale reflektor ozařoval jeskyni.

„Ne. Zdá se, jako by to tělo... jako by tam to tělo leželo řadu měsíců.“

„Je možné, že tam ta osoba spadla?“

„Ne, to si nemyslím,“ odvětila Elma. „Jeskyně nemá takový sklon. Nebyl by to pád z dostatečné výšky, nebo snad jo? Jako by tam vlezla sama a nechtěla, aby ji někdo našel. A nejspíš by ji skutečně nikdo nenašel, kdyby jeskyně klukům nepřipadala jako skvělá skrýš.“

„Možná se tam rozhodla schovat, aby mohla v klidu zemřít.“

„Přesně tak. Možná nechtěla, aby ji někdo našel. Nechtěla, aby ji někdo musel najít mrtvou.“

„Víme jistě, že se jedná o ženu?“

„Poměrně jistě,“ přitakala Elma. Zbýlé vlasy na lebce byly dlouhé a Elmě se zdálo, že je tělo oblečené v dámském kabátě. Kromě toho byly na nohou malé tenisky, těžko větší velikosti než 36. Takové boty by neobula ani ona. „Ale netuším, jestli jde o Mariannu. Což je ale nejpravděpodobnější. V posledních měsících ani letech moc žen každopádně nezmizelo.“

„Ne, Marianna je jediná, která se zatím nenašla.“ Hörður vyhodil kelímek do koše umístěného vedle lavičky. Narovnal si beranici a promnul si ruce.

Do chvíle, než zaslechli vzdálený křik, jako by uplynula celá věčnost. Vzhlédli. Jeden z techniků jim pokynul, ať jdou k němu. Hörður spěchal na místo, Elma přistoupila k autu a zatukala na okénko u Sævara. Při pohledu na něj se skoro vyděsila. Vypadal strašně: jeho obličej byl pořád mrtvolně bledý, navíc získal jakýsi šedý nádech. Oči měl rudé a napuchlé a Elmě se zdálo, že se třese. I tak vystoupil z auta a zkroušeně se usmál.

„Nechceš moji šálu?“ nabídla mu, i když sama mrzla.

„Ne, já...“

„Ale jo, na.“ Sundala si šálu a omotala ji Sævarovi kolem krku. Snažila se, aby neviděl husí kůži, která jí naskočila, když se jí studený vítr zahryzl do holého krku. „Sluší ti.“

„Díky.“ Pokusil se o úsměv, ale marně.

„Tak, za chvíli si budeš moct zalézt zpátky do postele,“ šťouchla do něj, zatímco pokračovali v chůzi.

„Myslíš?“

„Ne, vlastně ne.“ Elma se rozesmála. „Nejspíš budeme muset jet na stanici. Ale cestou ti zastavím na benzince a můžeš si koupit něco smaženého.“

„O tom mi ani nemluv.“

„Cože? To je to s tebou tak zlé?“

Smažené jídlo Sævar většinou neodmítl. Elma ho jednou viděla sníst dva smažené párky se sýrem a hranolkami, brambůrky jako moučník, a i potom měl pořád ještě hlad.

„Už nikdy nebudu pít,“ zasténal Sævar.

„Našli doklad totožnosti,“ oznámil jim Hörður, když došli na místo.

Technik jim podal průhledný sáček s doklady, které v mokré jeskyni očividně navlhly. Černé tištěné písmo sice

vybledlo, ale jméno se dalo rozeznat i tak: Marianna Þórsdóttir.

„Jak dlouhá doba uplynula od jejího zmizení?“ zeptal se technik.

„Zmizela začátkem května. To je něco málo přes sedm měsíců,“ odvětil Hörður.

„Mně přijde, že je tělo docela dobře zachovalé,“ prohlásil muž. „Zvláště jeho části zakryté oblečením, takže všechno kromě hlavy a rukou. Na některých místech na lebce ovšem zůstaly měkké tkáně, třeba vzadu na šíji a na krku. Po zběžném ohledání jsme si poměrně jistí, že je lebka naprasklá, takže bude nejlepší zavolat soudního lékaře. Tělo pošleme na pitvu, ne?“

„Ano, samozřejmě,“ potvrdil Hörður. „Mohl tu prasklinu na lebce způsobit pád?“

Muž se ušklíbl.

„O tom pochybuju. Sám vidíte, jak je jeskyně orientovaná. Člověk se musí skoro plazit, aby se dostal tam, kde leží tělo. Já bych řekl, že tu ránu způsobilo něco jiného.“

Hörður se zatvářil zamýšleně.

„Tak jo,“ hlesl po chvíli. „Zavoláme soudnímu lékaři.“

Elma si všimla, že Sævarovi dělá potíže zakrýt zklamání. Čekat na soudního lékaře z Reykjavíku znamenalo dvě hodiny strávené v téhle zimě navíc.

Tma přišla z východu a rychle se šířila po nebi směrem ke slunci. Sledováním techniků a soudního lékaře při práci strávili Elma, Sævar a Hörður celý den. Když lékař konečně dorazil, už se začalo stmívat. Na místě ovšem pobyl jen necelou hodinu, během níž zhodnotil situaci a odebral několik biologických vzorků. Pak nechal tělo převézt do Reykjavíku, kde následujícího dne proběhne pitva.

Soudní lékař i technici se shodli na tom, že zranění na Mariannině lebce nezpůsobil pád. Na jejím tričku navíc

vpředu našli velkou tmavou skvrnu – možná od krve. Tělo nakonec nebylo v příliš dobrém stavu a bylo obtížné ho zkoumat, ale řada věcí naznačovala, že smrt dotyčné nastala v důsledku násilného činu. Přesto je zarazilo, že pachatel Marianniny tělesné ostatky neuložil do pytle ani je nezakryl dekou. Nenavršil na ně kameny, aby schoval její tělo. Ten, kdo ji do jeskyně umístil, byl naprosto přesvědčený, že ji v lávovém poli nikdo nenajde.

Po dlouhém dni se Hörður, Elma a Sævar vydali na akraneskou policejní stanici, aby se domluvili na dalším postupu. Elma seděla v zasedací místnosti se čtvrtým šálkem kávy v pořadí a už skoro dojídala balíček sušenek, který při jejich příjezdu ležel na stole neotevřený. Naproti ní se usadil Sævar, odstrčil notebook a přitom zívł. Celou dobu pil jen limonádu a do tváří už se mu zase vrátila barva. Podíval se na hodinky na zápěstí a pak na Elmu. Vycítila jeho pohled a zvedla hlavu.

„Copak?“ Ve žluté záři stropního osvětlení dolehla únava i na ni. Rukou potlačila zívnutí.

„Neměli bychom se ozvat Mariannině dceři?“

„Zařídím to,“ slíbila Elma.

Mariannina dcera se jmenovala Hekla. Manželé, kteří si ji po zmizení její matky vzali k sobě, Sæunn a Fannar, měli Heklu v pěstounské péči, když byla mladší, a později si ji brali každý druhý víkend v roli jakési podpůrné rodiny. Elma nevěděla, z jakého konkrétního důvodu se k nim Hekla dostala poprvé. Věděla ovšem o Mariannině nepříznivé sociální situaci. Sæunn a Fannar byli velmi nápomocní na jaře, když bylo pátrání po Marianně v plném proudu, a projevíli velkou ochotu vzít si Heklu k sobě napořád.

„Měli bychom se ozvat někomu dalšímu?“ uvažoval Sævar.

„Mariannin otec žije v Reykjavíku,“ vzpomněla si Elma. „Ale pokud si dobře pamatuju, tak jsou její bratr a matka po smrti. Jinak už nikdo z jejích blízkých příbuzných nežije.“

Natáhla se pod stůl a pohladila Birtu, která jí seděla u nohou. Sævarova fenka chtěla většinou sedět spíš u ní než u Sævara, když s ní přišel do práce, což bylo od chvíle, kdy se po sedmi letech rozešel s přítelkyní, prakticky každý den. Neměl to srdce nechat fenku samotnou doma, a tak se stala téměř součástí vybavení policejní stanice. Sævarova bývalá přítelkyně už si našla nového partnera a čekali spolu dítě. Sævar tvrdil, že jim to přeje, ale Elma uvažovala, jestli to tak skutečně myslí. Rovněž se jí nezdálo, že by se mu nějak zvlášť zamlouvala Birtina volba, ačkoli si z toho dělal legraci. Elma si všimla, jak se zamýšleně dívá na fenku, když jí ležela u nohou, jako by se jí snažil telepaticky poslat zprávu, aby se přesunula k němu. Birta ho samozřejmě neposlechla, stejně jako když po ní v Elmině přítomnosti vyžadoval cokoli jiného – jen se tázavě podívala na Elmu a vyčkávala pokynů od ní.

„Zavolám jejímu tátovi,“ řekl Sævar, aniž spustil pohled z Birty.

„Jak chceš,“ odvětila Elma a vstala. I Birta vyskočila na všechny čtyři a poslušně ji následovala do kanceláře, kde si jí znovu lehla k nohám.

Manželé Sæunn a Fannar působili na papíře moc dobře. Ona pracovala jako zubařka, on jako inženýr a bydleli v rodinném domě v novější části města, v tmavě šedé krabici s betonovou verandou. Kromě Hekly měli ještě syna, chlapce, kterého si vzali do pěstounské péče a posléze adoptovali. Jmenoval se Bergur a nedávno začal navštěvovat základní školu.

Hned při prvním setkání Sæunn Elmě na rovinu řekla, že se pro adopci rozhodli po neustále se opakujících potratech. Ne všichni si dokážou představit, že by adoptovali nebo si vzali do pěstounské péče dítě, kterému v žilách neklouje jejich krev. Na Sæunn ani Fannarovi ale nebylo znát,

že by měli Bergura nebo Heklu rádi méně než rodiče běžně své děti.

Elmu se Sævarem uvítali oba, Fannar i Sæunn, a zavedli je do domácnosti přeplněné fotografiemi a uměleckými díly s těžko interpretovatelnými cákanci barvy. V rozích byla různě velkými písmeny podepsaná buď Hekla, nebo Bergur.

Hekla seděla u stolu v kuchyni a před ní se bez ladu a skladu povalovaly učebnice. Černá mikina s kapucí, kterou měla na sobě, jí byla o pár čísel větší a tmavé vlasy měla stažené do culíku vysoko na temeni. Když policisté přišli, zvedla hlavu a z ucha si vyndala bezdrátové sluchátko.

Elma se na ni usmála a dívka jí na oplátku věnovala váhavý úsměv.

„Co kdybychom se posadili do obývacího?“ otázala se Sæunn a ukázala napravo. Nechala je jít napřed, počkala na Heklu, a zatímco vcházely do obývacího pokoje, položila jí ruku na rameno.

Sæunn byla o několik centimetrů vyšší než její manžel a mnohem vyšší než Hekla, která byla na svůj věk poměrně malá. Elmě dosahovala po ramena, a to nebyla Elma nijak zvlášť vysoká – měřila velmi běžných 168 centimetrů.

„Dneska...“ začala Elma, když se posadili. Sledovala změny jejich výrazu, když jim pověděla o nálezů těla. Nezabíhala do podrobností, mluvila stručně a jasně. Ona sama se na ostatky, které se dávno přestaly podobat osobě, již kdysi byly, snažila nemyslet.

„V lávovém poli u Grábróku?“ zopakoval Fannar. Přesunul se na okraj pohovky. Odněkud zevnitř domu bylo slyšet televizi, pištivé hlasy animovaných postavíček. „Tomu nerozumím. Proč zrovna tam? Dostala se tam sama?“

„Uděláme všechno, co bude v našich silách, abychom to zjistili,“ odpověděla Elma. „Marianniny tělesné ostatky pošleme soudnímu patologovi, který je zítra podrobně prozkoumá, a pak snad bude možné určit příčinu smrti.“

„Příčinu smrti? Říkali jste, že se...“ Sæunn se tázavě zadívala na Heklu vedle sebe a ztišila hlas, „... že se nejspíš ztratila z vlastní vůle.“

Nezdálo se, že by se její slova Hekly nějak dotkla – pravděpodobně už slyšela všechny možné teorie o matčině zmizení. Přemýšlela o nich zřejmě stále dokola. Nedalo se říct, jaké myšlenky se jí při těch novinkách honí hlavou. Na přítomné se dívala netečně, oči vykulené, koutky malinko svěšené dolů.

„To jsme si mysleli,“ potvrdil Sævar. „Ale její tělo jsme nenašli, takže jsme nemohli nic potvrdit. Jednalo se o pouhou domněnku.“

Sæunn objala Heklu kolem ramen, ta si o ni opřela hlavu. Pak Hekla odvrátila pohled a upřela ho na skleněnou misku na konferenčním stolku.

„Ozveme se vám, jakmile zjistíme něco dalšího,“ slíbila Elma.

„Vyšetřování pochopitelně rozjedeme nanovo,“ řekl Sævar. „Proto jsme se vás teď chtěli zeptat, jestli si nepamatujete na něco, co na jaře nezaznělo a co by mohlo být důležité. Může to být cokoli.“

„Já... nevím.“ Sæunn se podívala na svého muže. „Napadá tě něco, Fannare?“

Fannar pomalu zavrtěl hlavou.

„Heklo,“ promluvila Elma. „Tys viděla maminku naposledy ve čtvrtek 3. května večer, je to tak? Nepamatuješ si na něco, co bylo jinak než obvykle?“

Hekla zakroutila hlavou.

„Byla stejná jako vždycky.“

„A co ve dnech předtím? Nechovala se maminka nějak jinak než normálně?“

„Nevím.“ Hekla sklopila pohled na černě nalakované nehty a začala si z nich olupovat lak. „Já jen... byla veselá. Myslím, že se těšila na toho... na toho chlapa. Pořád koukala do telefonu.“